

ПОЛИТИЗАЦИЯТА

Проф. Стефан К. Робев
Доктор на Биологичните науки,
Доктор на Химическите науки,
Член на Европейската Академия на Науките и Изкуствата.

С о ф и я

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Изгодността на занаята	10
2. Власт и Природа	20
3. Парите	44
4. Глъбините на речта	64
5. Сред пристъпите на партийността	83
6. Призракът на Честността	105
7. Кой има право?	131
8. Идеали и храносмилане	157
9. Подялбата на личността	173
10. Принос към Сдруженото Късогледство	186
11. Съдържание	200

Политиканството има древен произход. Подобно на проституцията то е удостоено с внимание дори в библейските писания. Политическото мислене на праисторическия човек не е оставило писмени следи, но то е предмет на любопитни догадки. Никак не е чудно Лъжата и Политиката да са възникнали едновременно с Грехопадението. Грехопадението на Адам съвпада с неговото възкачване на политическата сцена. Изгубеният рай е всъщност намерено политическо поприще и тъкмо затова на него не се срещат невинни, а само разкаjali се. И то рядко.

Светото писание е истинска съкровищница за усъвършенстване на политическите похвати. Когато иудеите завеждат Исус при Пилат Понтийски, за да го съди, Пилат пита:

"В какво обвинявате този човек?"

Те казват: "Ако той не беше злодей, ние нямаше да ти го предадем." (Евангелие от Йоан, Гл. 18, ст. 29-30)

Това е забележителен начин да обосновеш едно политическо действие чрез самото негово извършване! Турските самодържци го поставят в основата на своя мироглед - някога всяка земя, по която е минел султанът, ставала негова, поради факта на преминаването му.

"Ако не бяхме предизвикани, нима бихме нападнали Полша?!" - възкликва Хитлер и започва Втората световна война.

По същата логика Англия, Австрия и Прусия нападат въстаналата Франция през 1791г., а малко по-късно и Наполеон Бонапарт напада Египет, Италия и всички останали. От гледна точка на нравствеността броят на жертвите има голямо значение, но от гледна точка на истината - не. И малките, и големите политически безобразия имат сходен причинно-следствен изглед.

Липсата на природосъобразност се прикрива от обичаите.

"Така е било винаги!" е действено определение, което се въздига до висотите на законност. От това становище Талейран прави истинско произведение на изкуството по време на Виенския Конгрес през 1815г.

"Легитимността", основана на обичаите, е удар за всекиго, който борави с истината в природните науки. В началото на века САЩ изрязват огромни области от Мексико, при това бидейки по точно доказан начин завоеватели на цял континент. Русия за 300 години се разпростира от Франция до Канада. Полша е преместена на

Запад почти с една втора; Англия, Франция, Испания, Португалия, Белгия, Холандия, Монголия, изграждат империи, които са създадени, а след това и разрушени чрез кръв. В демократичните общества законите се приемат чрез волята на мнозинството, но това съвсем не означава, че те се основават на Истината, тъй като Истината не се гласува с мнозинство. Една от особеностите на демокрацията е да се уважава мнението и на малцинствата и това е хубаво, но то пак няма нищо общо с Истината, защото тя, Истината, се *доказва*, а не се гласува. Следователно използването на понятието Истина в политиката няма нищо общо със становището на мнозинството. Великото изречение на Балзак за политиката: "Няма принципи - има събития" е исторически оправдано. Всички революции са начевани, а и много често завършвани, от малцинства; политиката не е и не може да бъде наука, защото по силата на самата своя същност насърчава неясните понятия, тя е възхвала на двусмислието. Двадесет години ООН води разисквания за определяне на понятието *агресия*. В същото време по света се извършват хиляди агресии, умират милиони хора, без да узнаят политическата диагноза на своята смърт. Многото учебници по История са поучителен пример за наукоподобните лъжи. Ако така както съществува учебен предмет "Сравнителна лингвистика" се започне създаването и на "Сравнителна История", ще се види обширното противопоставяне на оценките за едни и същи събития: Наполеон е велик държавник за Франция и военпрестъпник за Англия. Същите различия блестят по страниците на всички национално-исторически съчинения. Взаимните обвинения между народите са, уви, силата на родолюбието. Мъдrecи, които са единни по зависимостите в Закона на Ом, се кълнат в законността на собствените си държавни

грабителства и в незаконността на чуждите. Пристрастността на политическите намерения и решения може лесно да бъде обяснена чрез глупост и недалновидност, но тя може да бъде проявена съзнателно и от хитри люде, каквито са повечето преуспяващи политици. Зад смъртта на Помпей, зад обезглавяването на Луи XVI, има много повече частни причини отколкото всенародни стремления. Опорочаването на политиката не зависи от Времето. "Ново политическо мислене" е една от най-старите лъжи, тази лъжа е била използвана вероятно още от пещерните хора. Всеки глупак, успял да повлече след себе си други глупци, се обявява за носител на ново политическо мислене, призвано да приспи всяко основателно недоволство. *Няма друга област, където научно-техническите постижения така безпрекословно да обслужват тъпотата, както това е в политиката.* Обяснението е твърде просто - политиките не *обосновават*, те *обявяват*. Науката не може да спори с политиката, защото причинно-следствената ѝ обосноваемост е несъчетаема със словесната лава на "обществените" говорители.

Управниците и устремилите се да стават управници се съсредоточават върху чувствата на своите предполагаеми поддръжници, а чувствата не спадат към средствата на научното дирене. Това прави политиката независима от здравата разумност. Бисмарк пише: "Не се опитвайте да надхитрите Русия! Тя винаги ще ви изненада със своята непредсказуема глупост..."

"Сбирка от неосъществени намерения" е може би най-точният надпис над будките за политическо самообслужване. Подобно на хазартните игри, политиката има само настояще и мигновеното разположение на силите е единственият значим показател, който дипломацията е призвана да прибули чрез някаква красива

неубедителност. Заявяването на каквито и да е действия се позовава на едроразмерна изгода в следния ред:

1. Родът
2. Племето
3. Класата
4. Народът
5. Човечеството (нерядко - неговата прогресивна част)

Дали фалангите на древните македонци ще нападнат Атина или Ирак ще нападне Иран (или ще завземе Кувейт) - обосноваването е еднакво лъжливо. Същото се отнася за започването на Пуническите войни или за войната между Северните и Южните щати. Истинските и грубо отстоявани стремежи се забулват зад слова или за родолюбие, или за любов към цялото човечество. Тази измама трудно може да бъде победена, защото работи успешно хиляди години. Това я прави неуязвима от така наречения "човешки фактор". Въпросният фактор самият зависи пряко от страсти, увлечения, пристрастия и подкупи, следователно да разчиташ на него е все едно да приготвяваш печен сняг. Чудноватостта на нашето разглеждане обаче би добила по-смислен вид ако се опитаме да свържем блатото на политиката с изключителния, светкавичен от гледна точка на Историята, напредък на науката и техниката, по-определено с автоматиката и осведомителните средства. Някога Ротшилд натрупва състояние само благодарение на обстоятелството, че се осведомява за изхода на сражението при Ватерло преди своите съперници банкери. Сега новините се разпространяват със скоростта на светлината, т.е. $3 \cdot 10^8$ м/сек, а Човекът командва машини, които са по-умни от него. За

политиците това е нормално, но само когато се отнася за човешки същества. Политиците подчиняват по-умните от себе си човешки същества, като въздействат на техните чувства, не на техния ум. Големият химик Ханс Фишер се самоубива, само защото Хитлер загубва войната. Обсъждането не е излишно, но е страховито. Умната машина обаче няма чувства, тя има само действие и това я прави един чудесен и безстрастен обществен посредник. Тя не може да гласува, но може при добро предписание да покаже неподправени данни от изборите. Тя може да подреди правата на всеки гражданин по действителни показатели за време, пари, месторождение, семейно положение, възраст и какво ли не, независимо от партизанщина, роднинства и взаимно харесване. И най-важното - подобно на Случайността, машината е неподкупна! Насърчаващи резултати показва "машинизирането" на обществено-политическите образувания в технически напредналите демократични страни. Там силните на деня приветстват с възторг кибернитизацията, но този възторг скоро става престорен. Узнава се, че без правото на своеволие политикът не струва нищо. В последна сметка *това е смисълът* на Властта. Еднозначността на изкуствения разум прави безсмислена борбата за единство или, с други думи, за надмощие. Прочее, последователно прилаганата законосъобразност не влиза в сметките на никой политик. Всеки политик иска да запози правото си на отказ от собствените си правила *по желание*. Противоречието с машинния разум е очевидно и неизгладимо. Последователният разум на кибернетичните устройства е несъвместим с диалектиката (една типично човешка нагласа - родна люлка на взаимните отстъпки), която Имануел Кант гениално определя като "логика на илюзията"...Волнодумството, чиято крайна форма е

софизмът, отдавна е претърпяло провал в природните науки, но в политиката то все още е главният начин за прикриване на братоубийството чрез Словото. При древните и при съвременните политици то се различава само по съвременното обедняване на езика и по *съзнателно търсената неграмотност*. В прочутото "Докога, о, Катилина, твоята безразсъдна дързост ще дразни нашето търпение!" има толкова мъдрост колкото и в образността на Тодор Живков, който казва "Аз мисля, че ние трябва да се приземим, другари, да, да се приземим!"

Политиката изобилства с държавни и полудържавни личности от най-различни размери и разцветки.

Все пак, кой става политик?

ИЗГОДНОСТ НА ЗАНАЯТА

Политиката е нечисто занимание. Не съществуват политически добродетели, а ако някой твърди, че такива има, то не е трудно да се види, че те всъщност съответстват на най-лошите човешки недостатъци. Зад политическата "гъвкавост" прозира най-често пренебрежение, а и презрение, към нравствеността. Хилядолетия се превъзнася фактът, че Александър Велики разсича Гордиевия възел вместо да го развърже, както е по условията на загадката. Не напразно преданието разнася думите на един заловен разбойник от онова време:

"Разбойник съм, защото нямам достатъчно много войска, за да стана велик завоевател, като теб!"

Чисто престъпни деяния, отнесени за някой нашумял политик, се разкрояват като приятни особености на благородния му образ. Отвлечането на Енгиенския дук и неговият разстрел по заповед на Наполеон е най-долно убийство, но след като вдъхновителят му има на съвестта си още няколко милиона убийства, това вече минава за дребна подробност - проста прищявка, придужена с малко кръв. Хитлер нарежда да се умъртвят участниците в покушението от 20 юли 1944г. чрез бавно удушаване със струна за пиано, завързана за месарска кука. Сталин, освен убийства, е уреждал и самоубийства (например на Орджоникидзе) в зависимост от политическото си настроение. При големите поробители ножицата на волята е силно разтворена, там крайните точки съвпадат непосредствено с живота и смъртта, защото нищо не е в състояние да възпре височайшите прищявки. *Правото на жестокост* търпи обаче в някои случаи редица ограничения, за да се

стигне накрая до зрелищните постановки в английския парламент, зад които малцина съзират похватите на Ричард III и Хенри Болинбрук. Стремижите и страстите остават същите, само подходите сега са по-малко кървави. Дори прозвището "убиец" е забранено да се прикачва към имената на народните избраници, особено ако се отнася до Северна Ирландия. Една изобретателна членка на Камарата обаче се изхитрява и успява безнаказано да нарече свой английски колега "заколвач" - оказва се, че тази дума е пропусната в забранителния списък...

Назоваването "напредничев" и "назадничев" е приказен произвол, то е лишено от всякаква разумна отправна точка. "Справедливостта", излъчвана от Светото писание, сепва непредубедения читател с обстоятелството, че там робството се възприема като естествено състояние на обществените отношения! "Не отнемай роба на съседа!" Ами *жената*, която "трябва да служи на Човека" (!) Народовластието на древна Елада, което неуморно се изучава вече 25 века, е непоколебимо изградено върху най-откровени робовладелски отношения. Все пак, то е по-малко болезнено от "народовластието" в така наречените социалистически страни, където личността няма никаква друга собственост освен своето покорство пред червените празнодумци. Едни от политиците приемат тази безусловна обществена уредба и стават консерватори, а онези, които не искат да признаят каква е действителността, се обявяват за прогресивни и за правдолюбци. Добродетелната идея хората да бъдат подчинени на един закон, а не на една личност, търпи досега само изкривявания, за да не кажем подмяна. Това, разбира се, не означава, че тя е погрешна. Защо? - Някой някога трябва да признае, че това се

дължи на най-обикновен недостиг на честни хора. Мнозинството от хората в обществото са непочтени в известния общочовешки смисъл. Това обаче не може да им се каже - при диктатурите от притворство; при демокрациите - също. На хората им е приятно да слушат, че човек може да греши, а народът - не. Като че ли народът се състои от говеда, а не от човеци. И най-демократичният режим не може да осигури избирането на най-подходящите и на най-способните. Дори мнозинството да може да проучи най-щателно състезателите (а то не може!), то ще предпочете посредствеността, средната величина, *своя* човек. Следователно, *тягата към третокачествеността* е вътрешно свойство на множествата. Множествата могат да се освободат от диктатурата на всеки злодей, но *те не могат да се освободят от доверието си в Посредствеността*. Тя им е близка, родна, *желана*. Хилядолетия с политика се занимават "умеещите", белязани по кръвното си родство с някакъв крайно оскъден отбор хора с така наречения *благороден* произход. От природонаучна гледна точка това е много силно ограничение не само за избор, но дори и за най-прости състезателни възможности. Историята люлее на гребена на своите вълни личности, които са такива само защото няма други. "Аз съм княз по кръв!" възкликва Анри Наварски, тъй като няма какво друго да каже, за да се доближи до разклатения френски престол. Той става велик по принуда! И понеже всяка власт от своя страна се крепи на принудата, всеки от личните ѝ носители е изправен пред страха на някакво възмездие. То може да дойде от ръка, въоръжена с кухненски нож, какъвто е случаят с убийството на споменатия Анри Наварски, от гилотината, която посича Луи XVI, или чрез бомбено покушение, както са претрепани последният вицецар на Индия, испанския началник на

сигурността или английския парламентарен председател на Комисията за Северна Ирландия. *Задължителното възвеличаване на посредствеността е хроничната болест на политиката откакто свят светува.* Древният Рим е красноречив пример в това отношение. Мачканият и осмиван от всички далечни и близки роднини шут Клавдий внезапно, поради сметките на дворцовата стража, става император и не само се възвеличава, но се и обожествява. Това е ярък случай. Как при такива нрави Калигула да не направи любимия си кон *сенатор* ? И той го прави! В римското общества политическите отношения за пръв път се натъкват на трудности в допира между избиратели и избираеми. Този случай е твърде важен. В древна Гърция демокрацията се осъществява 1:1, т.е. избирателите общуват непосредствено с онези, които желаят да спечелят техните гласове. Политиците говорят, действат и се отчитат непосредствено пред народа. Народът на Атина или на Спарта се състои от по няколко хиляди души, в Рим те са вече стотици хиляди и милиони, по-късно стотици милиони, а в Китай - милиард! Непосредственото общуване между всички хора е изключено. Избирателите започват да общуват не с жив човек, а с картината, която средствата за осведомяване са изрисували. При човешкото общуване този подход е съдбоносен. За нравствените и делови качества на оногова, комуто ти се готвиш да дадеш или откажеш доверието си, ти си длъжен да съдиш чрез посредници. Джон Кенеди внесе през 1960 г. \$ 4 000 000 от състоянието си (днес тази сума вече изглежда малка), за да бъде заобичан и за да се загладят някои слухове около личния му живот. Обвеян с ореола на мъченическа смърт, образът на този наследствен милионер започва да се представя едва ли не за благодетел на

човечеството и ние трябва да му благодарим, че заедно с бившия работник Никита Хрущов не ни въвлякоха в ядрената война, подготвяна от самите тях. Това за сетен път потвърждава, че *на политиците трябва да сме задължени не за доброто, което са направили, а за злото, което са пропуснали да направят.*

Демокрацията има заслуга, че разширява кръга не на властимащите, а на желаещите да станат такива. Правилото "Всеки може да стане президент на САЩ" (а Историята показва, че тя е вярна!) би било по-добре да беше само шега. Средствата за широко осведомяване не пренасят сведения, а ги *създават*, за да задоволят една или друга личност, идея, партия. Това не би било така опасно, ако отделният човек би имал възможност самият да се бори за независимостта на своите становища, но при сегашното словесно нашествие това е възможно само в отделни случаи. Да приемем, че ние се възхищаваме на политиците Х, У или на баронеса Маргарет Тачер; дъщеря на зарзаватчия, трудов човек, тя завършва химия и право. Силна, делова. И пр. Слушаме я, възхищаваме се от речите ѝ. Нейно е например прочутото изречение

"Дайте на хората право на неравенство!"

Изведнъж обаче научаваме, че тези речи не са писани от нея, а само произнесени. Безнравствеността на тази постъпка е очевидна, но политиците само махат пренебрежително с ръка:

"Всички правят така...Сега се бърза."

Това също е вярно, но то съвсем не е приемливо извинение. При съвременните безкрайни спорове, че и съдебни дела за плагиатство, едроразмерната политическа непочтеност е като остров за безнаказано мошеничество. Ползването на "негри" в политиката е

рожба само на съвременността, то липсва дори в близкото минало. Ленин и Сталин нямат речописци, а Чърчил, Рузвелт, Рейгън, Хонекер, Чаушеску, Живков - имат. И не само имат, но след като ги произнесат, ги издават в едно-, дву- и много- томници. Това са писмено доказани безобразия, които, бидейки широко известни, бързат да се превърнат в обичайни черти на занаята, за да не дразнят. В нравствено отношение те изискват дебелокожие, каквото политиците са длъжни да имат и имат. Ако изключим синята кръвна група на наследствените политици (т.е. списъчната знатност, царете и императорите), ние ще узнаем, че политиката не е призвание, а *стечение на обстоятелствата*. Политиците обикновено са достатъчно неискрени и затова изповядват, че желанията им са били да се посветят на музиката, философията, шивашкото изкуство или писателството, а в политиката са дошли само поради голямата обич на народа към тях, която ги задължавала да управляват. Монтескьо иронично възкликва:

"Нима е свобода да посочиш кой да те *управлява*!"

Чърчил с известна гордост ни съобщава, че ниската му Степен на Умственост (Intelligence Quotient – "IQ") го е лишила от възможността да се посвети на военната служба и затова става политик. Пишещите политици, като Марк Аврелий, Френсиз Бейкън, Ламартин и Вацлав Хавел - всички с различна дарба, но с еднаква свенливост заявяват, че изящната словесност ги привлича повече от политиката, но няма как... От многото подобни случаи (сред които не на последно място е Николо Макиевели) може да се заключи, че политиката е отклонение от естествените желания и стремления на личностите. Само Конфуций (преди 2 500 години!) чистосърдечно заявява:

"Князът трябва да се занимава с княжеските работи, а слугата със своите."

Очевидно това древно въведение към благоразумието никога не се е спазвало. Политиката е уж *явно* бreme, но е всъщност *тайна* златна мина. *От дълг към народа дейността на това поприще се е превърнала в препитание.* Откровеното признаване на това обстоятелство принадлежи на древните, които гледат на политическите назначения като на парично виме и им определят съответната висока цена. Средновековието също поставя ясни надписи върху всяко кресло, което една политическа личност би пожелала да си закупи. Според съвременния управленческо-стопански речник би трябвало да наречем този подход *прогресивен*, защото той за пръв и последен път поставя въпроса за *самоиздръжката* на политическите занимания. В някогашните времена подкупът е нещо редно и хората се гордеят с него, не са принудени да крият неговата повсеместност, както понастоящем. "Ще дадем на Ваше Превъзходителство три милиона и никой няма да узнае", заявява пред френския външен министър Талейран един американски просител в началото на XIX век. "Дайте пет милиона и разправете на когото искате!" отговаря държавникът.

Хората, струва ми се, погрешно говорят, че се отдават на политиката, всъщност тя ги *сполетява*. Никой свястен човек с възможност да осъществи своите творчески способности не би се съгласил да отдаде времето си на празнословие, пък било то и в Народното събрание. Защо обаче все пак, веднъж заразени от политиканството, малцина намират сили да се отърсят от него? Съображенията съвсем не са безкористни, особено когато политикът усети онзи върховен гъдел, който го спохожда при прескачането му от

място в опозицията към място в управлението. Въпреки природната си скромност човек усеща как става по-добър, по-умен и дори по-красив в очите на околните. Ако е писател, книгите му веднага се отпечатват (най-красноречиви са примерите с Дизраели и Гьобелс), ако е художник - изложбените зали се надпреварват да му предлагат пространствата си (случаят с Чърчил е световно известен, макар че освен художник, той се оказва носител на Нобеловата награда за литература/?!/) Ако си притежател на предприятие, печалбата ти се разраства по чудотворен начин (семейство Тачър потвърждава блестящо това твърдение). В случай, че нямаш тези дарби и способности, но в замяна на това си многодетен, тогава всички врати на средните и висшите училища се отварят пред твоето укрепнало потомство, а ти подобно на Брежнев можеш да кажеш, че никога не си препоръчвал своята внучка, макар и тя да носи *твое* семейно име. Само диктаторът Чаушеску има нахалството, обявявайки се за "гения на Карпатите", да поиска тържествено всеки, който носи белезите на неговия род, да бъде "по право" високопоставен. В края на краищата обаче и Чаушеску остава победен от далекоизточната червена звезда Ким Ир Сен, защото именно той, най-великият вожд на трудящите си, само с една дума убеждава своята родна партия да определи сина му за негов държавен и партиен престолонаследник.

Искат ли така наречените демокрации да следват "единствено правилния път" на севернокорейския богоизбранник? - Няма кой да им повярва ако кажат, че не искат, просто отворът на обществената ножица при тях е по-стеснен. Вятърът на Историята е отвял от тях доброто време на английския крал Едуард I, който изнася пред поробените уелси новороденото си момченце и се провиква:

"Ето вашия принц! Той не говори английски, нали искате да ви управлява човек, който не знае този език!"

Между Ким Ир Сен I и Едуард I разликата не е в правилото, а във Времето.

От гледна точка на природоизпитателя повечето политици се характеризират с неограничено безсрамие. Как друго яче може да се нарече стремежът да управляваш онова, което не разбираш? Ако един професор по математика, по зоология или по физика, заставайки пред слушателите си, заяви, че няма понятие от специалността си, той едва ли ще се задържи дълго освен ако е важна политическа личност или пък е завършил РАБФАК. Политическите деятели не само че не се срамуват от бездарието си, но се гордеят с него! Съвсем естествено е един министър на строежите (или на здравеопазването, или на електрификацията) да използва като щит израза:

"Но аз нищо не разбирам от строителство (от медицина, от електротехника)!"

И това се приема за естествено! Един вид, аз разполагам само с партийна вяръност, но тя е толкова много, че не оставя място за никакви други знания. Не звучи убедително, но минава. Винаги. При наличните напъни за всеобща образованост, става все по-трудно да се намерят неспециалисти, които да се доизградят като добри политически, т.е. партийни, послушници. Именно затова те са така високо ценени. Сред комунистическите режими от най-чистокръвен вид - онези, които използват стопанската изгода на концентрационните трудови лагери, въпросните кадри са групирани под диагнозата НОМЕНКЛАТУРА. Краткото определение на това явление е, че то

обединява партийци, способни да заемат какъвто и да е ръководен пост, независимо дали се отнася до въпросите на вероизповеданията или на черната металургия. Те са способни да унищожат и най-цветущото предприятие за по-кратко време отколкото термитите опоскват един скелет. Те са изтегленият и режещ меч на разрушението, точно както е описано в Апокалипсиса. Само че те не блестят, напротив, обикновено са мълчаливи хорица, които са се обрекли на дявола, защото, както е известно от легендата за Фауст, дяволът, за разлика от бога, си плаща, когато купува нещо.